

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 06 28 31 49 35
E: clientenraden@apeldoorn.nl

CC: Marlies Bierdrager, Marjolein Postma

Datum: 8 juli 2019
Ons kenmerk: VWI-WMO 1907-01

Betreft: Advies inzake de nota Sociaal Vangnet *'Met oog voor de toekomst'*

Geacht college,

Met belangstelling hebben de adviesraden VWI en Wmo, verder aan te duiden als adviesraden, kennisgenomen van de nota Sociaal Vangnet onder de titel *"Met oog voor de toekomst"*. In de aanloop naar de totstandkoming van deze nota is een aantal malen met de klankbordgroep Sociaal Vangnet van de adviesraden gesproken over de verschillende regelingen m.b.t. het bereik en gebruik van het huidige sociaal vangnet.

Nu de nota Sociaal Vangnet *"Met oog voor de toekomst"* definitief vorm heeft gekregen zijn er een aantal punten in de nota waarop wij u als adviesraden extra willen attenderen en waarover wij willen adviseren.

Zorgverzekering:

Met de nodige zorg zien wij de veranderingen tegemoet waarmee een groot deel van de sociaal zwakkere inwoners van onze gemeente geconfronteerd gaat worden door de beëindiging van het collectieve contract met zorgverzekeraar Menzis. In de keuze voor een passende zorgverzekering richt de ondersteuning zich op digitale keuzehulp en persoonlijke ondersteuning. In de nota geeft u aan de gevolgen van het wegvallen van de gemeentelijke collectieve zorgverzekering in het eerste jaar nauwgezet te zullen volgen. We onderschrijven dit van harte en **adviseren u** om de wijze waarop monitoring dient plaats te vinden duidelijk vast te leggen. Als adviesraden vrezen wij dat, ondanks begeleiding door (externe) 'adviseurs', mensen bij hun keuzes zullen worden geconfronteerd met keuzemogelijkheden voor hoge(re) eigen risico en beperkte pakketten zonder dat zij mogelijk consequenties van e.e.a. kunnen inschatten. Mensen met een medisch verleden kunnen geweigerd worden voor aanvullende verzekeringen door een nieuwe verzekeraar en het automatisch inhouden van de zorgpremie op de uitkering voor sommige uitkeringsgerechtigden brengt ook risico's met zich mee.

Met betrekking tot uw keuze voor een vergoeding van 50% van het verbruikte eigen risico geeft u aan dit jaarlijks te vergoeden. In feite betekent dit dat deze kosten eerst betaald/voorgefinancierd moeten worden door mensen die het in veel gevallen al moeilijk hebben om financieel rond te komen.

Wij adviseren u dan ook gemaakte kosten direct te vergoeden.

U geeft aan dat in de voorlichting en persoonlijke ondersteuning, bij hoge zorgkosten, men erop geattendeerd zal worden dat er een mogelijkheid is het eigen risico te spreiden over het gehele jaar. Ook hier geldt dan weer dat vergoeding van de 50% jaarlijks plaatsvindt.

Wij adviseren u om bij spreiding van de betaling van het eigen risico, de 50% ook hier direct te vergoeden, dus per maand. Volgens ons zullen alleen mensen die 'zeker' zijn van betaling van het eigen risico (mensen met 'al bekende' hoge zorgkosten) dit gaan spreiden in maandelijkse termijnen. Kosten worden dus 'zeker' gemaakt.

Voor mensen met een laag inkomen die door ziekte of gebrek noodgedwongen het eigen risico altijd volledig opmaken is de halvering van de vergoeding van het eigen risico een behoorlijk financieel nadeel.

De eigen bijdrage voor Wmo voorzieningen konden zij al vergoed krijgen via de collectieve verzekering.

De nu voorgestelde nihil bijdrage compenseert dat dus niet. Wij adviseren deze doelgroep, ook al benoemd in de Nibud-rapportage, goed te monitoren op financiële zelfredzaamheid. Overigens komen de voorgestelde plannen voor het herijkte Sociaal Vangnet niet ten goede aan de in de Nibud-rapportage ook benoemde doelgroep die qua inkomen net boven de 120 procent zit. Maar door allerlei stapelingen en extra kosten in hun financiële zelfredzaamheid zwaar onder druk komen te staan. Wij adviseren om ook hier aandacht voor te hebben.

Beschermingsbewind:

In de nota stelt u: *“Omdat de kosten voor beschermingsbewind blijven stijgen en er geen prikkel is om uit Beschermingsbewind te gaan willen we de draagkrachtberekening voor vergoeding van Beschermingsbewind aanpassen. Bij deze vergoeding gaan we al het meerdere boven de 110% van het sociaal minimum zien als eigen bijdrage”.*

Als adviesraden realiseren we ons terdege dat er hier sprake is van kosten ‘die de pan’ uitrijzen en die ook moeilijk beheersbaar zijn. Het is ons ook bekend dat er meerdere gevallen bestaan waarop het lijkt dat de kosten van het Beschermingsbewind hoger uitvallen dan noodzakelijker wijze gewenst. Vaak komt dit echter door het feit dat de bewindvoerder geen aansporing(en) ondervindt om het traject zo efficiënt mogelijk uit te voeren.

Als adviesraden zijn wij echter van mening dat door het toepassen van de maatregel dat al het meerdere van het inkomen boven de 110% van het sociaal minimum als eigen bijdrage te zien, de inwoner, die niet zonder reden in het Beschermingsbewind is opgenomen, onevenredig hard wordt aangepakt en niet de ‘veroorzaker’ van het probleem.

Wij **adviseren** u dan ook deze voorgenomen maatregel te herzien en te zoeken naar wegen om meer aan symptoombestrijding te doen om ‘nodeloos lange trajecten’ te voorkomen of tegen te gaan. Ook zou gekeken kunnen worden naar een maximale duur van Beschermingsbewind.

Vergeeten groep:

Tot slot willen we uw aandacht vestigen op een, in onze ogen, vergeten groep. In de doelstelling sociaal vangnet en de te bereiken prestaties stelt u dat kinderen specifieke aandacht hebben, dat zij mee moeten kunnen doen en zich moeten kunnen ontwikkelen. Kinderen mogen, volgens het gestelde in ‘te bereiken prestaties’, geen uitsluiting ervaren door gebrek aan financiële draagkracht van de ouders. Als adviesraden onderschrijven wij dit van harte.

Uit ervaring weten wij echter dat de groep kinderen van ZZP’ers/ondernemers met een (vaak wisselend) inkomen rond of vlak boven het sociaal minimum (een toenemende groep in de huidige samenleving) moeilijk in de huidige systemen op te sporen is. Het belastbaar inkomen en schulden zijn vaak niet actueel beschikbaar, waardoor formeel geen aanvraag voor de bestaande kindregelingen gedaan kan worden.

Wij **adviseren** u om te realiseren dat hulpverleners aan ZZP’ers/ondernemers formeel ook in staat gesteld worden om aanvragen te doen ten behoeve van kinderen van deze ondernemers (vaak in problemen). We willen toch niet dat deze kinderen, ten gevolge van strikte toepassing van regelgeving, (daar waar we juist streven naar soepele(re) toepassing) buiten de boot vallen.

Als adviesraden onderschrijven wij nogmaals hetgeen door u gesteld in de nota: *“Wij bieden regelingen om maatschappelijk te kunnen participeren aan inwoners die daartoe zelf financieel niet in staat zijn”.* Via de klankbordgroep Sociaal Vangnet blijven wij als adviesraden graag op dezelfde prettige wijze betrokken bij het vervolgproces.

Tot slot wensen de adviesraden u veel wijsheid in verder te nemen stappen. Vanzelfsprekend zijn wij bereid het door ons uitgebrachte advies mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

M.A.J. van der Meer
Voorzitter Adviesraad VWI

J. Wesselink
Voorzitter Adviesraad Wmo